

"Hem viscut d'esquena al creador"

Ramon Muntaner (Cornellà, 1950) és, des del dia 1 de març, el nou delegat de la Societat General d'Autors i Editors a Catalunya. Gestor cultural i, abans, creador i cantant, Muntaner defensa, per damunt de tot, els autors contra la desprotecció de què són víctimes.

Senyor Muntaner, l'altra realitat de l'autor no deu ser tan brillant com la que ofereix al pati de butaques.

—Ni de bon tros. Hi ha dos casos principals: el creador que interpreta les seves pròpies obres, com són músics i cantautors o els mateixos grups de rock. I, d'una altra banda, els milers de creadors poc públics, els grans ignorats, dels quals la gent coneix l'existència de l'obra a través dels intèrprets, de forma que el públic acaba coneixent l'in-

CARME PUERTOLAS

tèrpret més que no pas l'autor. Això mateix, o una cosa encara més sagnant, passa en cinema o teatre.

I d'aquest problema, la societat ha d'anar adonant-se'n. Per la nostra part, hem de fer un esforç perquè la gent s'adoni que, de fet, els creadors, els autors, són els artífexs de la cultura viva d'un país. És a dir, la cultura d'un país, a més de museus, pedres, monuments, es forma amb la creació artística present. Un aspecte que la societat no acaba d'assimilar.

—*És aquest doncs l'envit de la SGAE?*

—Evidentment. Hem engegat un procés per reivindicar cada vegada més el paper i la importància de la figura del creador, perquè, sense ell, no existiria gran part de la cultura d'un poble; però, sense ell, tampoc no hi hauria una part importantíssima de l'oci i de l'entreteniment. Per aquesta raó, la Societat General d'Autors i Editors ha impulsat recentment una campanya explicativa i divulgativa en defensa dels drets d'autor. La societat ha de prendre consciència que hi ha molta gent que fa el seu treball a casa seva, que no és coneguda, i, en canvi, la seva obra dóna teatre, cinema, televisió, discos, concerts... I aquest sector és la primera peça de tot un trencacloques. Sense el creador, no hi hauria la resta.

—*Es pot parlar del creador com d'una persona particularment i professionalment protegida?*

—Sí, i això és una de les situacions contra les quals la SGAE treballa tant com pot. Perquè el creador és una persona que depèn molt del dia a dia. I en moltes ocasions les lleis no el protegeixen; fins i tot arriba a viure en condicions realment lamentables en el present i sense gaire futur; perquè aquesta gent acaba fent-se gran sense cap mena de segure-

“Els creadors, els autors, són els artífexs de la cultura viva d'un país. És a dir, la cultura d'un país, a més de museus, pedres o monuments, es forma amb la creació artística present.”

tat. Hem de pensar que els creadors i els autors són també treballadors com qualsevol altra persona, amb la diferència que es troben molt més desprotegits. Cal que la societat en prengui consciència, torno a repetir-ho, igual que els polítics. Durant molts anys, hem viscut molt d'esquena a la feina del creador.

La nostra arma de batalla és la llei de propietat intel·lectual, que en aquests moments es troba en fase d'estudi i de possible reestructuració. És l'arma, l'única arma legal amb què comptem per defensar l'autor. I és que l'autor té dret a viure de la seva obra.

—*Aquí tenim que l'intèrpret o bé treballa a sobre la creació d'algú altre o és l'intèrpret de la pròpia obra. També seria aleshores tingut en compte per la SGAE?*

—Resulta difícil de fer classificacions genèriques. Però, a banda el concepte d'autor, d'adaptador, de traductor..., és evident que sí. I, tots aquests sectors es troben igualment desprotegits. Perquè aquesta gent que treballa en la creació d'una manera directa sofreix la mateixa situació. Val a dir que aquestes reflexions al voltant del creador que acull la SGAE són igualment extensibles a qualsevol creador de qualsevol altre àmbit.

—*Potser la gran novetat és l'individu que usa els darrers avenços de la informàtica no pas per interpretar sinó per crear manipulant obres, imatges o fragments de textos, per exemple. Aquest nou creador, evidentment, no el deu controlar cap societat de gestió...*

—És una qüestió preocupant. Òbviament, la invasió de la informàtica i de les noves tecnologies afectarà moltíssim la qüestió dels drets d'autor. Alguna cosa es fa, tot i que en fase d'esborrany encara, sobre les noves fórmules de control, per exemple.

—*Parli'm dels seus inicis en la gestió cultural devers el 1989. De cantant a ànima de Ressonns, no és que sigui un pas gaire evident...*

—Xavier Bru de Sala, aleshores director general de Promoció Cultural, i el conseller de Cultura Joan Guitart em van demanar opinió sobre la situació de la música i de la cançó a Catalunya. D'aquell encontre va sorgir la idea d'un projecte de gestió cultural per a potenciar aquest sector al qual jo accedia com a gestor. Era conscient que aquest pas representaria un tombant en la meua vida professional i que, si acceptava, m'allunyaria de la meua trajectòria com a cantant. He passat gairebé set anys a Ressonns, fins que la Societat General m'ha cridat perquè era un dels candidats a ocupar la plaça de delegat general a Catalunya. Vaig acceptar-ho perquè, analitzant la situació, vaig veure que professionalment hi havia molt de camp a treballar.

—*A principi dels 90, es va efectuar un esforç titànic per dinamitzar la música a Cata-*

lunya, i especialment el rock català, tingut per un fenomen. I vostè va ser part important d'aquest motor, és així?

—Exactament, vaig veure que aquesta situació necessitava un veritable impuls i que, aquest impuls, l'havia de donar l'administració, i jo era un dels responsables. Crec que aquí van entrar-hi en joc molts factors: el paper de l'administració que havia de trobar resposta de la indústria, i al qual es van sumar les cases discogràfiques, intèrprets i creadors. Tot això va contribuir a un gran boom, segurament una mica fals, però necessari per a engegar la línia de rock en català.

Reconec també que va ser un fenomen difícil de pair. Es a dir, en moltes ocasions la indústria no va respondre del tot, hom va voler espremer massa una gent que va acabar cremant-se. La suma d'aquests factors porta a una situació determinada, a una crisi en què tothom té una part de responsabilitat. Tot i això, sí que es va aconseguir una cosa: que els intèrprets de rock en català sortissin amb normalitat als mitjans de comunicació, fet que fins llavors era una utopia. A partir d'aquest moment, el fet del rock català es normalitza. Hi ha un punt culminant que és el concert multitudinari de rock al Palau Sant Jordi, que remou les tripes de molta gent i fa parlar molt els mitjans de comunicació.

—Sembla com si la cultura catalana, a Catalunya, treballés a marxes forçades per bastir els fonaments, les infraestructures culturals d'una nació, i penso, ara mateix, en els nous museus de l'estil del MACBA, del MNAC o del MHC; o també del Teatre Nacional, per exemple..., en detriment d'espais i d'iniciatives menys llúides.

—Es fan passos importants en l'ordre infraestructural. Però hi ha una segona qüestió que és que, una vegada tindrem grans edificis, grans museus, grans teatres, s'hauran d'omplir. S'hauran d'omplir els escenaris per una banda i les butaques per una altra. I això és un desafiament duríssim.

Tinc la impressió, molt personal, que les administracions tendeixen massa a crear grans infraestructures i, malauradament, oblidem les petites. No em canso de repetir que les sales de petit format no llueixen a les fotografies dels mitjans de comunicació, però que són fonamentals en la consolidació cultural i artística, musical, teatral del país. I aquest és un exercici que han de tenir present els polítics i que costa, perquè no és tan visible com les grans obres. Per això, d'alguna manera, vaig lluitar molt per aconseguir el que és *L'espai de dansa i música*: una sala de 380 localitats, una mida molt raonable i que ben poc té a veure amb els grans locals on només acaben treballant els grans de la música, del teatre i de la dansa. Perquè no tindria

"Hem engegat un procés per reivindicar cada cop més el paper i la importància de la figura del creador, perquè, sense ell, no existiria gran part de la cultura d'un poble."

sentit que els artistes que no formin la crema actuïn davant de 300 persones en un local amb capacitat per a 2.000 butaques. Cal veure clar que és tan digne actuar en una sala de 300 persones plena com en una de 2.000 plena. N'estic absolutament convençut.

Eliseu T. Climent

"Encara cal reivindicar la normalització social de l'homosexualitat"

ENTREVISTA AMB ARMAND DE FLUVIA

Coneix la nova Illacrua!

Envia'ns 15 segells de 15 ptes. (225 ptes) i rebràs tot seguit el darrer número de la revista

La revista alternativa dels Països Catalans

Pl. Catalunya, 9, 4t, 08002-Barcelona
Tel. i fax: (93) 301 17 20